

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Didaci Covarrvvas A Leyva Toletani Episcopi Segobiensis
... Opera Omnia**

Covarrubias y Leyva, Diego de

Antverpiae, 1610

6 Conductoribus an liceat à conductis migrare domibus, ex eo quod tetris
imaginibus nocturnis illusionibus imquietentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96570)

Potest enim qui criminalem aliquo in loco habet iurisdictionem, sarcas erigere ad penarum executionem, criminumque punitionem. Quin & id agere poterit, qui cognitionem habet harum caularum criminalium, simul & executionem, licet qui in eodem loco tantum cognitionem habet earum erectionem prohibere velit, auctore Oldrado *consil. 6.* probatque Andr. Alciatus *lib. 9. Parerg. ca. 24.* erectione furcarum iurisdictionis capitalis, & meri imperii quasi possessionem adquiri, & retineri. Quod passim in his controversiis, qua de criminalis iurisdictionis vsu tractantur, obseruari diligentissime solet ab aduocatis, & iudicibus, qui ea de re sententiam sunt pronunciaturi.

CAPVT VI.

SVMMARIVM.

An liceat conductoribus à conditis migrare domibus, ex eo quod tetris Imaginibus, nocturnis illusionibus, & tumultibus inquietentur.

Posse conductores, habitatoresque timoris causa migrare si iustus sit periculi timor, quamuis periculum vere non fuerit, ab eius temporis mercede liberos, quo domum non habitauerint: respondit Alphenus *lib. 2. digestorum. l. habitatores §. vltim. ff. locat. ex quo loco,* & aliis huic similibus multa scribit Franciscus à Ripa in *tract. de peste. part. 2. num. 17.* Ceterum vidi semel, atque iterum in hoc regio, & Granatensi praetorio controuersum an hoc Iurisperiti responsum obtineret in habitatoribus, qui ex eo migrauerint, quod euidentissimis orientis tetris imaginibus alsiduisque umbrarum illusionibus, & nocturnis tumultibus, singulis noctibus & quandoque diebus inquietentur. Vix poterant haec non fabulosa, aut commetitia à iudicibus censeri, nisi tot testibus integris, ac fide dignis forent plane probata, & ideo in eam itam est sententiam, vt liceret habitatoribus migrare liberos omnino ex eo die à mercedis solutione iuxta ipsius Alpheni sententiam, quod & Christophoro placuit in *§. vltim. insit. de locatioue. Sed & Romae aedes quaedam in hoc nomine ita infames fuisse, vt nemo illas incole- re, fuerit ausus, vti rem notam & vulgatam, commemorat Alexander ab Alexandris *lib. 5. dierum. genisibus. cap. 23.* Diuus Gregorius *lib. 3. dialogorum. ca. 4.* memoriae tradidit, Datium Mediolanensem Episcopum, quum Corinthum accessisset domumque ad habitandum vix inueniret, essetque in ea vrbe domus multis iam annis habitatoribus vacua, & deserta, quod eisdem loci incolae minime habitare in ea auderent propter demonis illusiones, varia spectra, & quia illic diabolus habitaret, eam domum ingressum intempe- staque nocte vocibus immensis, magnisque clamoribus leonum rugitus, balatus pecorum, sibilos serpentum, & porcorum grunnitus imitantibus vexatum demonem illud diuinis vocibus alloquutum, tandem domo expulsisse, eaque postmodum tuto, & absque illarum illusionum timore habitatam fuisse. Lucianus in dialogo Philopsueude ex enarratione Arignoti cuiusdam, licet eum inter mendacissimos connumerauerit, tradit: Corinthi domum quandam habuisse Eubatidem, in qua nemo auderet habitare ex ea causa quod habitatores spectris quibusdam territi à demonis quodam ita infestarentur, vt eam praenimio timore, & periculo rursus ingredi non fuerint ausi, donec ipse Arignotus Pythagoricus Magicis & Aegyptiis quibusdam carminibus demonem illum quandam detruserit, à quo primum exierat, Arignotum variis imaginibus territare conatus, quandoque vt canis, nunc vt leo, vel taurus ipsum inuadens: quo quidem loco die sequenti defosso corpus hominis mortui repertum est, eoque alibi sepulto domus illa his illusionibus libera, tute deinde, ac quiete habitatores habuerit. Ceterum, licet quandoque ac fortassis frequentius falsa sint, posse tamen contingere minime negauerim, quippe qui legerim apud plerisque auctores probatissima fidei. Demones nihil operari secundum naturam suam potentiam posse, quia & ipsa angelica creatura est quam us sit proprio vitio maligna, nisi quod Deus permiserit, cuius iudicia occulta sunt multa, iniusta nulla, quod diuus August. tractat. in *lib. 18. de ciuitate Dei. ca. 18.* Diuus Gregorius *lib. 3. dialogor. ca. 31.* scribit ad haec S. Thom. *part. 1. qu. 114. art. 1.* quandoque demones mitti à Deo ad puniendos homines, sicuti missus fuit spiritus mendax ad puniendum Achab, *3. Reg. cap. vii.* & id fieri secundum diuinam iustitiam propter*

peccata, tamen si demon tunc puniat, territet, & infestet homines ex odio & inuidia. Quandoque vero ipsi demones vt idem Thomas tradit, non equidem missi à Deo, sed permissione diuina, occulta sane nobis ratione homines tentant, frequenter inuitigando ad peccatum, aucipios territant, & illudunt variis imaginibus, Spectris retrisque figuris, atque innumeris illusionibus. Neque his tantum homines seculi torquentur modis, sed & viri sanctitate vitæ, & adhuc miraculis illustres, quod nos superius admodum *cap. 2.* Non enim est apud Theologos controuer- sium, demones hanc potestatem ex Dei permissione habere, & ex Paulo ad *Ephesios cap. 6.* tractatere sententiarum Magister *lib. 2. distinct. 11. S. Thom. in 4. quest. 14. art. 4. text. optimus in cap. Episcopi 26. quest. 5.* Auctor is, qui malleum malei- carum edidit, & alii qui de veneficiis fortilegiis scripturae ac praeteris Franciscus à Victoria, qui Salmantica miro omnium applausu publica lectione, & animi candore in maximam Reipublicae Christianae vtilitatem Theologiam docuit, in relectione de Magia. Sed & Ethnici auctores ex arcanis philosophiae decretis hoc ipsum de demonibus aduersus Aristotelem sensere quidem, & quandoque palam ac manifesto professi sunt, sicuti ex eis erudite id probat Augustinus Evgubinus *lib. 8. de perenni philosophia à ca. 26. ad vltimum illius libri caput.* Nec mirum haec praestigias, & illusiones aliquot in locis, non in aliis contingere, atque aliis in locis, non personis quandoque accidere: sunt enim ex oculo Dei iudicio, non equidem iudicanda ab hominibus, sed religiose ac pie praecauenda. Scimus etenim Dei maximi permissione haec fieri: causam vero ne, temere iudicemus, minime inquirimus. Temesam Locrensi in Italia vrbe à genio quodam adeo vexatam fuisse constat, vt Temesenses, quo eam pestem effugerent, saepe patriam relinquere cogitauerint, donec resposo Apollinis accepto, placare daemone illum iussi sunt vnius virginis annua oblatione, quam in templo eius illi dicato deuouebant. eadem Euthymi cuiusdam animo, & fortitudine genius ille malus deus fedissima calamitate liberam vrbe illam relinquens ex agro excessit. Causa vero ab historicis geratilibus ea traditur, quod Vlyssis focus, quem Strabo *Palium* Pausanias *Liantem* appellat, virgine quadam per vinum violata, ab ipsis Temesensibus in pona fuerit lapidibus obrutus. eiusque manes finem nullum saeuendi in cuiuslibet aetatis homines in eo agro fecerint, vnde natu proverbum est, vt dicerent cauendum, *Temesus Grinus.* immineret, cuius rei mentio fit à Paulania Heliacorum posteriori. Aliano *lib. 8. de varia histor. Strabone lib. 6. & Leonico lib. 1. de varia histor. cap. 42.* Sed & Plinius *lib. 7. epistola ad Suram* hac de re multa commemorat, praesertim scribit, Athenis domum quandam fuisse spaciolani, pestilentem tamen & infamem, quod si per silentium noctis, sonus ferri, strepitus vinculorum longius primo, deinde proximo reddebatur, mox apparebat Idolon senex macie & squalore confectus, promissa barba, horenti capillo, qui cruribus compedes, manibus catenas gerebat. quarebatque, deinde inhabitantibus stristes, diraeque noctes per metum vigilabantur. Narrat deinde domum illam solitudine damnatam, totamque illi mōstro relictam, proscriptam tamen, seu quis emere, seu quis conducere ignarus tanti mali vellet, publice fuisse, & nihilominus Athenodorum philosophum, etsi suspecta vtilitas pretij erat, omniaque domus vitia comperta haberet, eam conduxisse, noctisque silentio animo ad scribendum intento imaginem illam vidisse, minimeque ea territū, imo ab ea vocatum illam sequutum fuisse, donec in aream domus dilapsa deseruit comitem. desertum philosophū signum loco posuisse, posteroque die magistratū adisse, desoloque eius madato loco inuenta esse implicita, & inserta catenis ossa, quae corpus suo, terraque putrefactum nuda & exesa reliquerat vinculis quibus denique ossibus collectis, & publice sepultis domum postea rite conditis manibus, spectris illis & terroribus caruisse. Haec Plinius.

CAPVT VII.

SVMMARIVM.

De Nisibi vrbe, & an ea dicta fuerit Antiochia à veteribus auctoribus.

Andreas Alciatus in librum Codicis 11. tit. de passu publico & priuato. cum Antiochia vrbs celebratissima meminerit,